

MINISTER I SAMRÅD

Dødssyge nægtes førtidspension, mens de venter på lovændring

Der går omkring et års tid, før den længe ventede ændring af reformen af førtidspension og fleksjob træder i kraft. På et samråd onsdag var beskæftigelsesministeren afvisende overfor at gennemføre midlertidige ændringer.

Aage Christensen

FØRTIDSPENSION

ur@arbejderen.dk

Onsdag skulle beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard svare på spørgsmål om rimeligheden i, at dødssyge mennesker bliver sendt i ressourceforløb og arbejdsprøvninger for at få afklaret deres arbejdsevne.

Det var Torsten Gejl fra Alternativet, der havde kaldt ministeren i samråd om reformen af førtidspension og fleksjob.

Torsten Gejl henviste til tal fra Beskæftigelsesministeriet, der viser, at 1950 mennesker i perioden fra 1. januar 2013, hvor reformen trådte i kraft, frem til 30. november 2018 er døde i løbet af de første seks måneder efter, at de har fået tilkendt førtidspension.

Det svarer til en dødelighed på 3,8 procent. Det tilsvarende tal for dødeligheden blandt nye førtidspensionister fra 1. januar 2003 til 31. december 2012 var 2,4 procent.

Andre tal viser, at 330 mennesker siden 2013 er døde, mens de var i ressourceforløb eller lige efter, de havde afsluttet et ressourceforløb.

Ressourceforløb blev indført i forbindelse med reformen som et redskab til at afklare og udvikle syges arbejdsevne.

De her tal indikerer, at hundredvis af dødssyge borgere og døende ender i ressourceforløb eller arbejdsprøvning.

TORSTEN GEJL, ALTERNATIVET

– De her tal indikerer, at hundredvis af dødssyge borgere og døende ender i ressourceforløb eller arbejdsprøvning, sagde Torsten Gejl i sin indledning til samrådet.

MENNESKER BAG TALLENE

– Der er jo mennesker bag de her skrækelige tal. Det handler for eksempel om Lisbeth Nielsen, der skulle være tilslut-

tet et iltapparat i 16 timer i døgnet, men som Vordingborg Kommune alligevel ville sende i arbejdsprøvning. Eller Bjarne Petersen, der efter 30 års sygdom og misbrug, endelig fik tilkendt førtidspension af Københavns Kommune, men døde dagen efter, tilføjede han.

Torsten Gejl ser frem til den kommende revision af loven, men taler samtidig for, at der, indtil lovændringerne kan træde i kraft engang i slutningen af 2020, bliver lavet en midlertidig løsning for de her mennesker.

– For eksempel kunne vi gøre det muligt for syge borgere uden risiko at takke nej til at få et ressourceforløb, hvis en lægeerklæring siger, at det vil være skadeligt for deres helbred, foreslog han på samrådet.

MINISTER AFVISER LIVLINE

Men ministeren var ikke indstillet på at give syge borgere en sådan livline, indtil den egentlige revision af loven kan træde i kraft. Han henviste til, at det allerede står i loven, at dødssyge mennesker skal kunne tilkendes en førtidspension hurtigt, uden at sagen skal gå ad de sædvanlige kanaler.

Peter Hummelgaard afviste i øvrigt, at tal for dødeligheden blandt nye førtidspensionister før og efter reformen kan sammenlignes.

– De mennesker, der i dag får tilkendt førtidspension, er ældre og længere væk fra arbejdsmarkedet, end de var før reformen, sagde ministeren.

POLITISK BESTEMT

Han henviste også til, at antallet af nytilkendte førtidspensioner er på vej op igen efter et voldsomt dyk i årene efter indførelsen af reformen.

– For eksempel kan vi se, at Københavns Kommune i 2018 tilkendte dobbelt så mange førtidspension som i 2017. I 2017 fik 419 førtidspension, mens det var 898 i 2018, sagde Peter Hummelgaard.

– Det er da et eklatant bevis på, at det her er politisk bestemt. Jeg sad tilfældigvis i Københavns Borgerrepræsentant for nogle år siden, da antallet af nytilkendte førtidspensioner blev halveret fra det ene år til det andet. Det er ikke tilfældigt. Det er bestemt oppefra. Det er det, vi skal have stoppet, sagde Jette Gottlieb fra Enhedslisten.

DEN VIDERE PROCES

Ministeren skulle også svare på, hvornår han forventer, at den længe ventede revision af den udskældte reform vil ligge klar.

– En kritisk gennemgang af reformen af førtidspension og fleksjob står højt på regeringens dagsorden. Der er behov for at justere reformen. Der er centrale punkter, hvor den ikke lever op til de politiske intentioner, sagde beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard.

Han forventer, at der vil ligge et forslag til revision af loven i løbet af det første halvår af 2020. Derefter skal det omsættes til et lovforslag, der skal behandles i Folketinget.

Så det mest sandsynlige er, at en æn-

dring af loven vil træde i kraft engang i slutningen af 2020.

I slutningen af 2018 lovede den forrige regering ellers, at ændringsforslag til reformen ville ligge klar i februar 2019, men det skete aldrig. Og så kom folketingsvalget og regeringsskiftet, der trak processen yderligere i langdrag.

Men vi er i gang, erklærede Peter Hummelgaard. Han har gennem de seneste måneder mødtes med repræsentanter fra flere af de sociale modstandsbevægelser, Jobcentrets Ofre, Næstehjelperne og Foreningen af Fleks- og Skånejobbere samt en række mennesker, der er i klemme i systemet.

– De tegnede ikke et skønmaleri af, hvordan syge borgere behandles i det nuværende system, oplyste ministeren tørt.

Han har også haft møder med sagsbehandlere på jobcentrene, enkelte kommuner og Kommunernes Landsforening for at høre deres oplevelse af situationen.

– I forbindelse med den kritiske gennemgang af reformen, synes jeg, det er vigtigt at lytte til de forskellige aktører på området, understregede ministeren.

– I starten af det nye år vil jeg invitere relevante aktører til temabaserede reformværksteder for eksempel omkring ressourceløbene, hvor de kan vurdere de aktuelle udfordringer og se på løsninger, tilføjede han.

Derefter vil partierne bag reformen blive indkaldt til forhandlinger om de kommende ændringer. Det drejer sig ud over Socialdemokratiet om SF, Radikale, Venstre, Konservative og Liberal Alliance.

– Jeg har ikke til hensigt at trække tingene i langdrag. Jeg håber, at den kritiske gennemgang vil ligge klar i løbet af det første halvår af 2020, erklærede Peter Hummelgaard.

Han forklarer, at den kommende kritiske gennemgang vil bygge ovenpå den

evaluering og de drøftelser, der fandt sted under Løkke-regeringen.

Torsten Gejl roste Peter Hummelgaard for at tage kontakt til de sociale modstandsbevægelser.

– Jeg er forsigtig optimist efter at have hørt ministeren, oplyste han.

PROBLEM MED SANKTIONER

Victoria Velásquez, beskæftigelsesordfører for Enhedslisten, rejste problemet med at mange af de syge kontanthjælpsmodtagere, der nægtes førtidspension, også bliver udsat for sanktioner af kommunerne.

– Det drejer sig for eksempel om Ivalo Kiviog, der var meget syg, led af svær angst, depression og selvmodstanker. Kommunen valgte alligevel at sanktionere hende og tage hendes kontanthjælp. Kort efter blev hun indlagt på psykiatrisk afdeling, hvor hun hængte sig, fortalte Victoria Velásquez.

Hun undrer sig over, at regeringen samtidig med, at den taler for at forbedre forholdene for syge i beskæftigessystemet lægger op til at skærpe sanktionerne overfor kontanthjælpsmodtagere.

– I denne uge skal vi førstebehandle et lovforslag om yderligere skærpelse af sanktionerne. Partshøring og afgørelse skal foregå på samme tid. Det vil gøre det sværere at forhindre sanktioner overfor alvorligt syge, sagde Enhedslisten beskæftigelsesordfører.

Ministeren sluttede samrådet med at erklære sig enig med mange af spørgerne og gentage, at der er mange udfordringer i forhold til reformen.

– Men samtidig er mange borgere på baggrund af reformen blevet hjulpet gennem ressourceløb og har fået fleksjob, som de er glade for, konstaterede han.

Læs resten af artiklen på arbejder.dk

ABONNÉR NU!
kun 100 kr om måneden

arbejderen.dk/abo

Fordi det ikke er lige meget, hvor du læser dine nyheder